

vršilo s stroji. Tu se bomo učili umno kmetovati. Dozdaj sem opravljal razna dela pri štabu. Oskrbnoval sem konja, nosil povelja v in iz fronte, stregel nekaj časa kadetu, nadomestoval celo tovariša v službi natakarija v častniški kazni. Pomislite! Zjutraj sem napravil vse potrebno v hlevu opoldne in zvečer pa sem stregel visokim častnikom pri mizi. Imenitno kaj ne! Ko so tovariši odšli na dopust ali je kdo zbolel, sem opravljal vedno več služb. Zadnje mesce opravljam službo postiljona. Vozim z dvema kljusetoma. Ušla mi torej ne bota. Najraje vozim pakete, ker znam, da dobim tudi jaz en del. Jestvine si namreč delimo prav po bratovsko med seboj. Med nami vlada popolna edinost, saj nas čaka vse ista usoda. Vemo, da sloga jači, nesloga tlači. Pri grmenju topov utihnejo verski, narodni in stanovski prepiri. Vsi smo bratje. Avstrijci z dušo in telom, ki se borimo za svobodo in v mogočno Avstrijo, zgrajeno na podlagi pravičnosti in enakosti. Bog daj, da bi ne prelivali za tako sveto in pravično stvar zastoj krvi, da bi ne pozabili nikdar na nauke, ki nas jih je naučila vojska, da je le v slogi moč, da le z združenimi močmi lahko dosežemo prerojenje naše ljube domovine Avstrije!

Sedaj pa še nekaj o zanimivem življenju tukajšnjih pravovernih judov. Imenujejo se pravoverni, ker se vedno zelo strogo izpolnjujejo Mojzevo postavo. V petek ob solčnem zatonu začnejo praznovati soboto — njihov praznik ali bolje Gospodov dan. Takrat po možnosti prižgejo svečo. Že v petek si nakuhajo jedi za cel prihodnji dan. Zvečer zazidajo peč ter jo še le v soboto zvečer odprejo. Čeravno so židje izredno lakomni in pohlepni, vendar ne delajo in ne prodajajo v soboto ničesar, če pa kaj prodajo, potem denarja ne vzamejo v roko, temveč jim ga mora kupec kam položiti, da za drugi dan s tem večjo slastjo pobejejo. Svinjetine ne jedo, pač pa govedino, ki je od kristjana nočejo vzeti. Bog ne daj, da bi se kdo dotaknil njihove posode. Pravijo, da je tref (greh) in raje posodo zavrzijo, ko pa bi iz nje jedli. Parkrat sem bil v njihovem templju. Ženske ne smejo v tempelj. Lani dne 28. septembra so obhajali svojo 5677. novo leto.

Vsako nedeljo smo pri sv. maši v znova posvečeni pravoslavni cerkvi. Kino nam nudi razvedrilo, vojaško kopališče pa nam krepi telo. V vseh ozirih je poskrbljeno za nas. Najslavesnejši trenotek je bil, ko nas je obiskal naš presvitli prestolonaslednik in je najhrabrejšim pripel na prsi zaslužene svetinje.

Okoliško hribovje obstoji iz krasnega apnenca in krede, ki pa se le malo izrabljata. Tu ležijo zakladi pod in nad zemljo, treba jih je le izkopati in porabiti. Upamo, da ti bogati kraji ne pridejo več pod rusko nazadnjaško gospodstvo. Tega ne želimo mi, ki smo za nje prelivali kri in ne tukajšnje poljsko in češko prebivalstvo.

Želim Vam veselo Vstajenje in sicer h globokemu verskemu, umnejšemu gospodarskemu in srečnejšemu narodnemu življenju! Ravnotako želim zopetno in lepše vstajenje tem porušnim in razstreljenim krajem, posebno še našim slovenskim primorskim pokrajinam. Naj bi vstala iz razvalin srečna naša ožja in širša domovina! Pozdrave!

Naši dragonci ob Dnjestrju.

Z gališkega bojišča se nam piše:

Borimo se in smo v vojni že od začetka, hvala Bogu, še vedno vsi zdravi in veseli. Dragonec Ant. Činžar je kuhar še iz vojašnice in se z vso pravico imenuje „najstarejši kuhar člega polka.“ Dragonec Ivan Rubinič je njegov „prilobnik“ tudi že od začetka. Desetnik Joško Hočevar je mesar in oskrbuje cel eskadron z mesom itd. Doma smo: prvi iz Stajerske, drugi iz Primorske in tretji iz Kranjske. Tudi odlikovani smo že vsi trije. Nahajamo se večidel na ruskem bojišču, a obiskali smo tudi, čeravno le za kratek čas, italijansko bojišče. Sedaj pa zopet stojimo v črti ob Dnjestrju.

Vesna je tu, solnce obseva in suši močvirja in pota so od dne do dne boljše. Na naši bojni črti ni razen manjših bojov nič posebnega, vendar napeto opazujemo skoro poslednji dan zanimiv boj naših in sovražnih aeroplanov, ki krožijo nad nami. — Naš „Luka“ (tako imenujemo top v našem obližju) rad zagrmí ob takih prilikah in marsikateri sovražni letalec naredi „obrat.“ Činžar skače s kuhalnico okrog, kakor bi hotel vse pobiti. Rubinič ga opazuje izpod strehe. Hočevar ga pa zasleduje skozi svoj veliki daljnogled. Če razpočijo zlokobni šrapneli prenziko, ali predaleč, tedaj zavpije Hočevar z močnim svojim glasom: „Hej, Luka! Ne boj se ga! Malo dalje in že je naš!“ Seveda stori Luka zmirom svojo dolžnost in največkrat prežene sovražne ptice.

Pričakujemo napeto nadaljnih velikih dogodkov tukaj. Srčen pozdrav!

Francosko bojišče.

Nemci so pri Verdunu dne 22. aprila na zapadni strani Moze zavzeli zopet nekaj sovražnih jarkov. Boj za Verdun se nadaljuje z vso srditostjo. Ob fronti, ki jo držijo Angleži, so Nemci na belgijskih tleh pri Ypernu zasedli okrog 600 metrov sovražne postojanke ter ujeli čez 1000 mož. Nemški vojni poročevalci pišejo, da je za Nemce glavni cilj verdunskih bojov, da zrahljajo in zdrobijo francosko vojno moč in da zavzetje Verduna ni glavni namen.

Borba za Verdun.

Borba za Verdun se nadaljuje. Nemška artilerija siplje neprestano granate iz najtežjih topov na verdunske utrbe, mesto samo je popolnoma porušeno. Francozi pričakujejo v najkrajšem času splošnega napada nemške armade na Verdun. Nemci kakor tudi Francozi spravljajo pred Verdun nove velikanske topove. V Parizu so si glede usode Verduna v velikih skrbih, zlasti ker so spravili Nemci pred Verdun v zadnjem tednu 80 novih velikanskih topov. — Francoske izgube pred Verdunom znašajo dosedaj okrog 180.000 mož.

Ruske čete na Francoskem.

Rusija je poslala na Francosko 6000 mož, ki so se v Marzeju izkrcali. Vsled tega vlada zdaj na Francoskem veliko navdušenje za Rusijo. Rusi so poslali samo izbrane čete. Očividno je, da 6000 vojakov Francije ne bo rešilo in da ima ta pošiljatev le bojni namen, da dvigne razpoloženje na Francoskem. Obenem je migljaj za Angleže, naj tudi oni pošljejo več moštva na francosko bojišče.

Kje so Angleži?

Francozi, kojih čete se morajo z velikimi izgubami boriti pri Verdunu, so zelo nevoljni, da jim Angleži pomagajo razmerno le z majhnim številom vojaštva. Angleži pustijo druge krvave. Ugodni francoski politik Clemenceau piše: Ker so sedaj dospeli ruske čete v Francijo na pomoč, je čas, da vojni minister naše 17 let stare vojske odpokliče s fronte, sicer je bodočnost Francije v nevarnosti. Clemenceau končuje z vprašanjem: Kje ostajajo Angleži? — Da Francozi neprestano pikažo Angleže, je že učinkovalo. Angleži so prevzeli 2 km fronte od Francozov.

Pomorska bitka ob belgijski obali.

Dne 24. aprila zjutraj je priplulo pred zahodno belgijsko obal večje število angleških vojnih ladi in sicer monitorjev, torpednih rušilev in drugih ladij, ki so iskale mine in označevale prostore za obstreljevanje nemških postojank. Trije nemški torpedni čolni so napravili opetovane napade na angleške vojne ladje in jih prisilili, da so morale odpluti. Kljub hudemu obstreljevanju ni bil poškodovan noben nemški torpedni čoln.

Turška bojišča.

Turke je zadel na Kavkazu hud udarec. Dne 19. aprila so se Rusi polastili važne turške trdnjave Trapecunt ob maloazijski obali Črnega morja. Napad na Trapecunt se je izvršil s suhega in z morja obenem. Rusi so nameravali po zavzetju trdnjave Trapecunt prodirati ob morski obali še dalje proti jugu, a kakor pravi turško poročilo, je bilo rusko prodiranje ustavljeno. Dalje proti izhodu se na južni strani jezera Van pri mestu Bitlis vrše večji boji, v katerih so bili Rusi glasom turških poročil zadnji čas zopet večkrat občutno tepeni.

V Mezopotamiji so ob reki Tigris Turki v bitkah dne 20. in 22. aprila natepli Angleže, kateri so izgubili v teh dveh bitkah čez 5000 mož. Trdnjava Kut-el-Amara še vedno kljubuje turškim oblegovalcem. Pri svoji armadi v Mezopotamiji je dne 19. aprila umrl na pegastem legarju vojskovodja Gole-paša.

Padeč Trapecunta.

Dočim Rusi na ostalem Kavkazu ne morejo uspešno prodirati v turško ozemlje, se jim je ob obali Črnega morja posrečilo, da so prodrli že 180—200 km daleč v Turčijo. Trapecunt je eno najvažnejših turških pristanišč ob Črnem morju. Rusom je bilo prodiranje posebno olajšano, ker vodi proti Trapecuntu več dobrih cest in ker armado na suhem lahko podpira tudi ruska mornarica. Znano pa tudi je, da je ruska armada v tem ozemlju napram turški v veliki premoči.

Gole-paša umrl.

Dne 19. aprila je umrl v glavnem stanu mezopotamske turške armade njen poveljnik, 73letni nemški general-maršal Gole-paša na pegastem legarju. Gole-paša je že pred leti preuredil turško armado po nemškem vzoru. Ko je tudi Turčija stopila v vojni vrstinec, je Gole-paša prevzel poveljstvo turških čet v Mezopotamiji, kjer se zadnji čas bijejo vroči boji za Kut-el-Amara. Pri svojem odhodu v Mezopotamijo je, kakor preroško, rekel: Težko da se bom vrnil iz Mezopotamije. V tako visoki starosti se enake podnebne spremembe plačujejo zelo drago, toda sveta dolžnost me kliče. — Zalovanje po Gole-paši na Turškem je splošno in globoko.

Slovenske žrtve za domovino.

— Jurij Fekner. V Braslovčah je dne 16. aprila na dopustu umrl za nasledki rane, ki jo je dobil na južnem bojišču, skrben mož Jurij Fekner. Bodi mu domača zemljica lahka!

— Anton Ivanšek, Anton Polovič, Franc Furlan, Janez Sluga. Iz Dobove pri Brezicah se nam poroča: Došla so uradna naznanila, da so darovali življenje za domovino vojaki: Anton Ivanšek, pačel pri Ravaruski 26. avgusta 1914, Anton Polovič, četovodja, umrl ob Soči 28. oktobra 1915, Franc Furlan pri Gorici 26. oktobra 1915, Janez Sluga pri Belgradu 28. oktobra 1915, sin cerkvenega ključarja podružnice na Mostecu. V naši župniji je že dvanajst pobožnih mater Rahel, katere obokujejo svoje sinove-vojake s tolažbo, da uživajo plačilo v večni domovini.

— Ignac Kardinar. Ljutomerni: Kakor poročajo bojni tovariši, je padel na Doberdobski planoti na praznik Vseh Svetnikov 1915, popoldne ob dveh, mladenič Ignac Kardinar. Granata mu je odtrgala glavo. Padli je bil rojen leta 1893 na Gornjem Krapju iz znane, dobre in občespoštovane kmečke hiše. Bil je veren, miroljuben in pošten mladenič. Ljubil ga je vsak, kdor ga je poznal; sovražnika gotovo ni imel nobenega. Hud udarec je to za blage starše, se stre in brata-vojaka. A Bog naj tolaži vse v tej žalosti, saj je bil njihov Ignac pripravljen na smrt. Predno je šel na bojišče, je še ganljivo prosil svoje domače odpuščanja in se od njih lepo poslovil. Med drugim je pisal: „Danes, to je dne 19. 7., bomo imeli sv. spoved, jutri pa sv. obhajilo. Zelo sem bil vesel, ko sem slišal to povelje, da se bomo še poprej spravili z Bogom. Bili so pa prav žalostni slučaji ta dan. So tudi taki vmes, da niti sedaj niso hoteli k spovedi, dasiravno so imeli priložnost. Kako ne bi Bog kaznoval nevernega ljudstva, ker se še v teh resnih časih ne spreobrne. Z Bogom ostanite, molite za me! Spominjajte se me pri sv. maši, ker to dosti pomaga. Šel bom z božjo pomočjo, nič ne žalujte. Če bo tudi mene zadela smrt, kakor mnoge druge, bom tudi jaz moral močiti tujo zemljo s svojo krvjo.“ In to se je žalibog zgodilo. Upal je vedno, da še kedaj vidi svoje drage domače. A božja previdnost je drugače odločila. Počivaj v miru, dragi Ignac!

— Ludovik Ranner in Anton Ledenik. Kamnica pri Mariboru: Ludovik Ranner, 20 let star, pri 47. pešpolku je bil dne 3. julija 1915 zadet od šrapnela in pri priči mrtev. Počiva na Doberdobski planoti. Anton Ledenik, 20 let star, pri pešpolku 47, se je vojskoval od začetka proti Lahom in je bil dne 22. novembra 1915 težko ranjen od granate v desno koleno. Rana je bila tako huda, da je izdihnil svojo dušo v bolnišnici na Gorjanskem pri Sežani dne 4. februarja 1916. Oba sta bila cerkvena pevca. Naj počivata v miru! Oba krije slovenska zemlja.

— Štefan Stojšek. Sv. Florijan ob Boču: Med junake prištevamo tudi rojaka-vojaka Štefana Stojška iz Stojnega sela 64, ki je dne 19. marca letos umrl v epidemični bolnišnici v Ljubljani.

Razne novice.

* Zapiranje duhovnikov na Koroškem. Najvišje armadno poveljstvo na Koroškem v posebnem oklicu svari javnost, da ne sumničih duhovskega stanu, in preči z ostrimi in strogimi kaznimi. V tem oklicu se glasi: Iz raznih krogov se je poročalo vrhovnemu poveljstvu na Koroškem o govoricah, ki jih glede na aretacije duhovnikov širijo očividno z zlobne strani z najbolj pustolovski kombinacijami. — Pribijem: V ožjem vojnem ozemlju so poklicana poveljstva in oblasti dolžne, da najhitreje nastopijo proti vsem pojavom, ki bi na kakoršenkoli način škodovali vojni moči države. Izključeno je navadno, da bi se čakalo toliko časa, dokler se pojasni kaka krivda; večkrat se morajo že ob začetku poizvedb izvesti aretacije z ozirom na nevarnost dogovorov ali bega. Skoraj redno se pa takoj v javnosti govori o vo-